

HØJESTERETS DOM

afsagt mandag den 21. juni 2021

Sag 117/2020

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Esben Roslev, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Holbæk den 5. juli 2019 (60-1935/2019) og af Østre Landsrets 21. afdeling den 14. maj 2020 (S-2492-19).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jens Peter Christensen, Hanne Schmidt, Jens Kruse Mikkelsen, Lars Apostoli og Rikke Foersom.

Påstande

Dommen er anket af tiltalte, T, med påstand om frifindelse i forhold 3 og formildelse af den idømte straf.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse.

Supplerende sagsfremstilling

T er yderligere straffet ved Retten i Holbæks dom af 5. august 2020 med en bøde på 1.000 kr. for overtrædelse af straffuldbyrdeleslovens § 110 b, stk. 1 (udeblivelse fra afsoning).

Det er oplyst, at den straf, der er idømt ved landsrettens dom i den foreliggende sag, er afsonet sammen med de tidligere straffe idømt ved Retten i Holbæks dom af 23. oktober 2019 og Vestre Landsrets anke dom af 18. november 2019, der begge er omtalt i landsrettens dom.

Anbringender

T har anført navnlig, at hændelsesforløbet i forhold 3 ikke udgør vold i straffelovens forstand.

Det er almindeligt anerkendt, at simpel vold i straffelovens forstand kan afgrænses ”nedad” i forhold til legemspåvirkninger, der ikke kan karakteriseres som legemsangreb i straffelovens forstand. Der må, som anført i litteraturen, kræves et ikke ubetydeligt indgreb mod en andens legeme. Det viser retspraksis også, jf. bl.a. UfR 2006.2687 H om spyt i ansigtet, UfR 1997.10 V om kast med snavset vand og senest Højesterets dom af 5. maj 2021 (sag 14/2021) om kast med vand mod kroppen.

I den foreliggende sag er der tale om en meget begrænset mængde rent vand. Påvirkningen af forurettede og handlingen i øvrigt var ikke nedværdigende eller lignende, og handlingens karakter kan ikke medføre, at den gribes af begrebet ”vold” i straffelovens forstand. Hun har derfor ikke i forhold 3 gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1.

Efter det beskrevne hændelsesforløb har hun heller ikke haft det fornødne fortsæt. Forholdet må karakteriseres som hændeligt eller uagtsomt.

Hvis der sker frifindelse i forhold 3, skal den idømte straf formildes. Selv hvis hun findes skyldig i forhold 3, bør der ske formildelse under hensyn til den ringe grad af fortsæt, den begrænsede skadevirkning og den idømte disciplinærstraf (i form af strafcelle), som hun allerede har udstået.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at Ts handling i forhold 3 må anses for at være vold omfattet af straffelovens § 119, stk. 1.

I retspraksis er angreb med væske i flere tilfælde anset for vold, jf. bl.a. UfR 2006.2687 H om spyt i ansigtet og UfR 1993.753 H om overhældning med øl. Dette er også forudsat i Højesterets dom af 5. maj 2021.

Efter landsrettens bevisresultat i forhold 3 er der tale om en ikke uvæsentlig mængde vand, der blev kastet med en vis kraft, og som ramte fængselsbetjenten i ansigtet og på skjorten. Dette må karakteriseres som vold.

Beskyttelseshensynene bag straffelovens § 119, stk. 1, tilsiger, at personer, som det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, ydes en særlig beskyttelse mod fysiske, verbale eller andre angreb mod deres person, der er egnet til at påvirke deres udførelse af tjenesten. Dette taler for, at kast med vand eller andre væsker mod disse personers ansigt henføres under straffelovens § 119, stk. 1, som vold eller trussel om vold.

Ts handling i forhold 3 må subsidiært anses for en ringeagtsytring omfattet af straffelovens § 121.

Højesteret kan ikke efterprøve den konkret foretagne bevisbedømmelse vedrørende skyldspørgsmålet. Landsretten har ikke anvendt forsætsbegrebet forkert, og de faktiske omstændigheder, som er lagt til grund af landsretten, kan begrunde, at der foreligger forsæt.

Straffen bør skærpes til en tillægsstraf på fængsel i 3-4 måneder under hensyn til, at forholdene er begået under afsoning, til hendes mange forstraffe for ligeartet kriminalitet og til det hurtige recidiv.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstillinger

T er i landsretten fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved den 1. januar 2019 under afsoning i Jyderup Fængsel at have kastet indholdet af et plastikkrus med vand på en fængselsbetjent, der blev våd i ansigtet og på skjorten (forhold 3). Hun er endvidere fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, og § 121 ved den 29. november 2018 under afsoning i Jyderup Fængsel at have fremsat trusler og fornærmelser mod en fængselsbetjent (forhold 1) og overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer ved den 27. december 2018 at have besiddet 5,5 gram hashmix til eget brug i sin celle i Jyderup Fængsel (forhold 2). Landsretten fastsatte straffen, der er en tillægsstraf, til fængsel i 60 dage.

Hovedspørgsmålet for Højesteret er, om landsretten med rette har henført forhold 3 under straffelovens § 119, stk. 1. Sagen angår derudover Ts forsæt i forhold 3 og strafudmålingen.

Straffelovens § 119, stk. 1, og forsætsvurderingen

Efter straffelovens § 119, stk. 1, straffes bl.a. den, som øver vold eller truer med at øve vold mod nogen, som det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv.

Bestemmelsen indebærer et særligt strafferetligt værn for de pågældende personer og omfatter ikke kun vold som nævnt i straffelovens § 244, stk. 1, 1. led, men også anden form for legemsangreb som nævnt i stk. 1, 2. led, jf. Højesterets dom af 18. februar 2021 (UfR 2021.2003). Som anført i denne dom finder § 244, stk. 1, 2. led, om den der ”på anden måde angriber en andens legeme”, efter forarbejderne bl.a. anvendelse på legemsangreb, der består i fremkaldelse af ildebefindende og lignende, og som ligger på kanten af eller uden for den sprogligt naturlige forståelse af udtrykket ”øver vold”.

Højesteret har i dom af 5. maj 2021 (sag 14/2021) udtalt, at det må bero på en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder, om det at kaste, sprøjte mv. vand på en person i offentlig tjeneste eller hverv indebærer et legemsangreb, der er omfattet af straffelovens § 119, stk. 1. I vurderingen må bl.a. indgå mængden af vand, som forurettede rammes af, hvor det rammer, og om der er tale om rent vand. I den pågældende sag henførte Højesteret forholdet under straffelovens § 121 om ringeagtsytringer og lagde i den forbindelse bl.a. vægt på, at vandet ramte på kroppen og ikke i ansigtet.

I den foreliggende sag har landsretten bevismæssigt lagt til grund, at T kastede indholdet af et plastikkrus med vand over sin skulder, således at vandet ramte fængselsbetjenten, der blev våd i ansigtet og på skjorten. Landsretten har endvidere lagt til grund, at T kastede den ikke uvæsentlige mængde vand med en vis kraft. Efter landsrettens bevisresultat finder Højesteret, at forholdet må anses for et legemsangreb omfattet af straffelovens § 119, stk. 1.

Højesteret kan ikke prøve landsrettens bevisbedømmelse, og det tiltrædes, at de faktiske omstændigheder, som er lagt til grund af landsretten, kan begrunde, at der foreligger forsæt.

Højesteret tiltræder herefter, at T i forhold 3 er dømt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1.

Strafudmåling

Højesteret finder ikke anledning til at skærpe straffen på fængsel i 60 dage.

Konklusion

Højesteret stadfæster landsrettens dom.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for Højesteret.